

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG 4630014

ชื่อโครงการ : โครงการข้อเสนอเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมยั่งยืนในบริบทของไทย

ชื่อนักวิจัย:

หัวหน้าโครงการ

ท่านผู้หญิง ดร. สุรวลัย เสถียรไทย สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

รายนามนักวิจัย

นางสาวยุวดี คาดการณ์ไกล

มูลนิธิสธารณสุขแห่งชาติ

นายไพสิฐ พาณิชย์กุล

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นักวิจัยผู้ช่วย

นายสุเทพ จันทร์อำพร

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

E-mail address: gsei_thai@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : ธันวาคม 2548 - พฤษภาคม 2549 (ขยายระยะเวลาโครงการถึงธันวาคม 2549)

รายงานวิจัยเรื่อง "ข้อเสนอเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมยั่งยืนในบริบทของไทย" มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประสบการณ์การบริหารภาครัฐกับรูปแบบการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมยั่งยืนในต่างประเทศ ศึกษาและวิเคราะห์บทเรียนของการบริหารภาครัฐและรูปแบบการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมของประเทศไทยและเพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา เขตอุตสาหกรรมยั่งยืนสำหรับประเทศไทย

ทั้งนี้ในการดำเนินโครงการได้ใช้วิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสำรวจและสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมและภาคชุมชน การจัดสัมมนาเวทีสาธารณะทั้งในระดับพื้นที่ และเวทีสัมมนาขับเคลื่อนเชิงนโยบายกับภาคีที่เกี่ยวข้องต่างๆ และจึงนำมาวิเคราะห์จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายใน การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมยั่งยืนในบริบทของประเทศไทย.

ผลการศึกษาระหว่างที่ผ่านมาพบว่า ในปัจจุบัน ปัญหาการปล่อยมลพิษกำลังเป็นที่สำคัญและสร้างผลกระทบต่อนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมและชุมชนบริเวณโดยรอบ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ประเทศไทยยังไม่ได้มีการพัฒนากรอบและแนวทางดำเนินนโยบายเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนให้เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์จากต่างประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนากรอบและแนวทางดำเนินนโยบายเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนในระดับนโยบายและกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องมีการทบทวนเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อนโยบายที่มุ่งไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ สำหรับในระดับภูมิภาคนอกเหนือไปจากการพัฒนาระดับนโยบาย องค์การกึ่งตุลาการด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องถูกตั้งขึ้นโดยกฎหมายเพื่อเข้ามาทำหน้าที่แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม

สำหรับข้อเสนอแนะ คือ ควรนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ควรมียุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ควรมีกฎกติกาติดตามตรวจสอบในระดับชาติเพื่อการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน ควรมีพัฒนาทั่วโลก มาตรการและเครื่องมือของภาครัฐ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดระบบการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมยั่งยืน ระบบเศรษฐกิจแบบครบวงจร เมืองนิเวศ สังคมที่เน้นของการหมุนเวียนวัสดุกลับมาใช้ใหม่

Abstract

Project code: RDG 4630014

Project Title: The Policy Study on Developing Sustainable Industrial Area for Thai Context.

Investigators: Sathirathai S.¹, Kardkarnklai Y.,² Panichakul P.,³

¹ Good Governance for Social and Environment Institution, ² National Health Foundation, ³ Faculty of Law, Chiangmai University.

E-mail address: gsei_thai@yahoo.com

Project duration: December 2005 – May 2006 (Extended to December 2006)

Objectives: 1. Study and analyze on the role of government in developing sustainable industrial area from foreign experiences. 2. Study and analyze on the role of government in developing industrial area from Thai experience and 3. Policy recommendation on developing sustainable industrial area for Thailand.

Methodology: Review literature, interview key stakeholders from government and an owner of industrial estate, organize meetings with focus group in industrial areas and policy makers, analyze and recommend for policy development on sustainable industrial area in Thailand.

Result: The concentration of pollution emission is a large problem which is faced at present in industrial areas and surrounded community in Thailand. The importance is that the policy guidelines and framework for sustainability of industrial area are not developed to be a national agenda like as comparison for China, Japan and German experiences.

Discussion and conclusion: At the Policy level, policy guidelines and framework for sustainability of industrial area should be developed and environmental law should be revised to response the sustainable policy. At the regional levels, beyond following the policy level development, the Tribunal should be established by law to deal with environmental conflict resolution in industrial area.

Suggestion and Further Study: The policy guidelines and framework of sufficiency economy for national and local level in Thailand. Indicators of sufficiency economy for environmental sustainable development in Thailand.

Key words:

Developing Sustainable Industrial Area, Circular Economy, Eco-town, Recycle-oriented-Society